

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
__-umumiy o'rta ta'lim maktabi
geografiya fani o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yilida
7-sinflar uchun geografiya fanidan

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

<i>Nº</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “_____” to‘garagining
ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Geografiya fani haqida tushuncha	1		
2.	Tabiiy geografiyani o‘rganishning ahamiyati	1		
3.	Geografik kashfiyotlar va hozirgi zamon geografiyasi.	1		
4.	Takrorlash.	1		
5.	Geografik xaritalar.	1		
6.	O‘simliklar xaritalari.	1		
7.	Geografik koordinatalar.	1		
8.	Geografik kenglik.	1		
9.	Masshtab.	1		
10.	Mavzuga doir masalalar ishlash.	1		
11.	Takrorlash.	1		
12.	Amaliy mashg‘ulot.	1		
13.	Geografik qobiqning chegaralari, xususiyatlari.	1		
14.	Geografik qobiqning tarkibiy qismlari va ularning o‘zaro ta’siri.	1		
15.	Geografik qobiqning rivojlanish bosqichlari.	1		
16.	Geoxronologik jadval.	1		
17.	Litosfera va uning harakatlari.	1		
18.	Takrorlash.	1		
19.	Yerning iqlim mintaqalari.	1		
20.	Ekvatorial iqlim mintaqasi.	1		
21.	Landshaftlar.	1		
22.	Tabiiy-antropogen landshaftlar.	1		
23.	Yer yuzi aholisi va uning tabiatga ta’siri.	1		
24.	Takrorlash	1		
25.	Dunyo okeani va uning qismlari.	1		
26.	Dunyo okeanining qismlari.	1		
27.	Dunyo okeani tubining geologik tuzilishi va relyefi.	1		
28.	Takrorlash	1		
29.	Okean suvining xususiyatlari	1		
30.	Takrorlash	1		
31.	Okean boyliklari va ulardan foydalanish.	1		
32.	Takrorlash	1		
33.	Umumlashtiruvchi dars.	1		
34.	Geografik o‘rni va o‘rganilishi	1		
35.	Materikning o‘rganilishi.	1		
36.	Materikning tabiat zonalari.	1		

37.	Tabiiy geografik o'lkalari. Materik tabiatiga insonning ta'siri.	1		
38.	Atlantika okeani.	1		
39.	Iqlimi va organik dunyosi	1		
40.	Hind okeani.	1		
41.	Geografik o'rni, o'rganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari va relyefi	1		
42.	Iqlimi, ichki suvlari va tabiat zonalari.	1		
43.	Materik aholisi va uning tabiatga ta'siri.	1		
44.	Tinch okean.	1		
45.	Okeaniya.	1		
46.	Takrorlash.	1		
47.	Geografik o'rni, o'rganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari, relyefi.	1		
48.	Iqlimi va organik dunyosi	1		
49.	Geografik o'rni, o'rganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari, relyefi .	1		
50.	Iqlimi va ichki suvlari.	1		
51.	Janubiy Amerika tabiat zonalari va balandlik mintaqalari.	1		
52.	Tabiiy geografik o'lkalari. Aholisi va uning tabiatga ta'siri	1		
53.	Geografik o'rni, o'rganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari, relyefi.	1		
54.	Shimoliy Amerikaning tabiat zonalari va balandlik mintaqalari.	1		
55.	Amaliy mashg'ulot.	1		
56.	Tabiiy geografik o'lkalari va aholisining tabiatga ta'siri.	1		
57.	Shimoliy Muz okeani.	1		
58.	Yevrosiyoning geografik o'rni, o'rganilishi.	1		
59.	Geologik tuzilishi, foydali qazilmalari. Relyefi.	1		
60.	Yevrosiyo iqlimi.	1		
61.	Yevrosiyoning iqlim mintaqalari.	1		
62.	Yevrosiyoning ichki suvlari.	1		
63.	Amaliy mashg'ulot.	1		
64.	Yevrosiyoning tabiat zonalari.	1		
65.	Takrorlash.	1		
66.	Yevrosiyo aholisi va uning tabiatga ta'siri.	1		
67.	Yevrosiyo hududining tabiiy geografik o'lkalarga bo'linishi.	1		
68.	Umumlashtiruvchi dars	1		

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Geografiya fani haqida tushuncha

Maqsadlar:

a) Yer yuzidagi yirik suvlik va quruqliklar — materiklar va okeanlar, ularning qismlari tabiati, ularda sodir bo‘layotgan o‘zgarishlar, geografiya fani va uning tarmoqlari, qadimgi va hozirgi zamon geografik tadqiqotlari, ularning mazmun-mohiyati, zamonaviy geografik tadqiqotlarining asosiy yo‘nalishlarini tushuntirish, geografik xaritalar, ularning turlari va xaritalardan foydalanish, geografik koordinatalar, ulardan kundalik hayotda foydalanish masalalari bilan tanishtirish.

b) materiklar va okeanlarni o‘rgangan sayyohlarning faoliyati, turli materiklar iqlimi, suvlari, tabiat zonalari, okeanlar va ularning yirik qismlari — dengizlar, qo‘ltiq va bo‘g‘izlar tabiati bilan yaqindan tanishtirish.

Yer yuzasining katta qismlari qanday qilib tasvirlanishini va ulardan qanday foydalanish mumkinligini, yer yuzining tabiati, aholisi, uning xo‘jaligini, insonning tabiatdan foydalanish va uni muhofaza qilish masalalarini tushuntirish.

v) geografik qobiq, uning tuzilishi va xususiyatlari, geografik qobiqning rivojlanish bosqichlari haqidagi qiziqarli ma‘lumotlar sayyoramiz iqlimini mo‘tadillashtirib, quruqlikni suv bilan ta‘minlashda qatnashuvchi dunyo okeani, dengizlar, ulardagi suvning xususiyatlari va materiklar tabiati shakllanishida okeanlarning ahamiyatini tushuntirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o‘zining mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish, loyihalarni tuzish va himoya qila olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

geografik adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, ommaviy axborot vositalari hamda internet-saytlardan geografik mazmunga ega bo‘lgan ma‘lumotlarni topa olish.

Mashg‘ulot turi: mavzuga oid yangi ma‘lumotlarni o‘quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og‘zaki, ko‘rgazmali aralash mashg‘ulot, suhbat, munozara, noanaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg‘ulot jihozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 7-sinf atlas, yozuvsiz xaritasi, rangli qalamlar, chizg‘ich, o‘chirg‘ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag‘bat kartochkalari.

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. Yangi mavzu bayoni:

Geografiya va uning tarmoqlari haqida tushuncha. Geografiya juda qadimgi fan. Miloddan avvalgi III asrda yunon olimi Eratosfen “Geografika” nomli kitob yozib, ushbu fanga asos solgan. Yunoncha “ge” — Yer, “grafo” — yozamandegan ma‘noni bildiradi. Demak, “geografiya” so‘zi “yerni tasvirlab yozaman”, “yerning tasviri” degan ma‘nolarni anglatadi. Geografiyaning o‘rganish obyekti — geografik qobiq. U Yer sayyorasining o‘ziga xos qobig‘i. Bu haqida siz keyingi mavzularda batafsil o‘rganishingiz mumkin. Geografiya Yer yuzining tabiati, aholisi, uning xo‘jaligini, insonning tabiatdan foydalanish va uni muhofaza qilish masalalarini o‘rganadigan fandır. Geografiya bilan shug‘ullanadigan kishilar geograflar deb ataladi. Uzoq vaqtgacha geograflar Yer yuzi tabiati, aholisi va ayrim hududlarning xo‘jaligini tasvirlab yozish bilan shug‘ullandilar. Geograf-sayyohlar yangi yerlarni, dengiz va okeanlarni kashf qildilar. Biroq Yer yuzini tasvirlash, sayyoramizning kattaligini aniqlash, xaritasini tuzish uchun bir necha ming yillar kerak bo‘ldi. Geografiya fani rivojlanib borgani sari unda bir qancha tarmoqlar shakllandi.

III. Mustahkamlash:

1 Tabiiy geografiyani o‘rganish hayotda qanday muammolarga yechim topishda yordam beradi?

IV. Uyga vazifa:

1 Geografiya nimani o‘rganishi haqida oila a‘zolaringiz bilan fikr almashing va xulosalaringizni daftarda qayd eting

Sana: “ ___ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Tabiiy geografiyani o‘rganishning ahamiyati.

Maqsadlar:

a) Yer yuzidagi yirik suvlik va quruqliklar — materiklar va okeanlar, ularning qismlari tabiati, ularda sodir bo‘layotgan o‘zgarishlar, geografiya fani va uning tarmoqlari, qadimgi va hozirgi zamon geografik tadqiqotlari, ularning mazmun-mohiyati, zamonaviy geografik tadqiqotlarining asosiy yo‘nalishlarini tushuntirish, geografik xaritalar, ularning turlari va xaritalardan foydalanish, geografik koordinatalar, ulardan kundalik hayotda foydalanish masalalari bilan tanishtirish.

b) materiklar va okeanlarni o‘rgangan sayyohlarning faoliyati, turli materiklar iqlimi, suvlari, tabiat zonalari, okeanlar va ularning yirik qismlari — dengizlar, qo‘ltiq va bo‘g‘izlar tabiati bilan yaqindan tanishtirish.

Yer yuzasining katta qismlari qanday qilib tasvirlanishini va ulardan qanday foydalanish mumkinligini, yer yuzining tabiati, aholisi, uning xo‘jaligini, insonning tabiatdan foydalanish va uni muhofaza qilish masalalarini tushuntirish.

v) geografik qobiq, uning tuzilishi va xususiyatlari, geografik qobiqning rivojlanish bosqichlari haqidagi qiziqarli ma‘lumotlar sayyoramiz iqlimini mo‘tadillashtirib, quruqlikni suv bilan ta‘minlashda qatnashuvchi dunyo okeani, dengizlar, ulardagi suvning xususiyatlari va materiklar tabiati shakllanishida okeanlarning ahamiyatini tushuntirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o‘zining mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish, loyihalarni tuzish va himoya qila olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

geografik adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, ommaviy axborot vositalari hamda internet-saytlardan geografik mazmunga ega bo‘lgan ma‘lumotlarni topa olish.

Mashg‘ulot turi: mavzuga oid yangi ma‘lumotlarni o‘quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og‘zaki, ko‘rgazmali aralash mashg‘ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg‘ulot jihozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 7-sinf atlas, yozuvsiz xaritasi, rangli qalamlar, chizg‘ich, o‘chirg‘ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag‘bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Tabiiy geografiya Yer yuzi tabiatining holati, uning o‘zgarishi, ro‘y beradigan tabiat hodisalarini, tabiatdan foydalanganda nimalarga e‘tibor berish zarurligini o‘rganadi. Shuning uchun Siz, aziz o‘quvchilar, tabiiy geografiyani puxta o‘rganishga harakat qiling. Inson yashashi uchun zarur bo‘lgan hamma narsani — havo va suvni, oziqovqat va foydali qazilmalarni tabiatdan oladi. U uy-joylar, zavodlar, shaharlar quradi, konlarni ochadi, g‘alla, paxta va boshqa ekinlar ekadi, bog‘lar bunyod etadi, chorva mollarini boqadi. Tabiat boyliklaridan unumli foydalanish, uni avaylab-asrash uchun geografiya fanini yaxshi bilish zarur. Tabiiy geografiya Yer yuzi yoki uning biror joyi tabiatiga ta‘rif berish bilan chegaralanmaydi. Tabiiy geografiya sayyoramiz tabiati xilmaxilligining sabablarini tushuntiradi. Masalan, cho‘l zonalarida yog‘ingarchilikning kam, tog‘li hududlarda esa, aksincha, ko‘p bo‘lishini; tog‘lar ustida jazirama yozda ham qor erimay yotishini; ayrim joylarda yil bo‘yi ob-havo bir xil — issiq bo‘lishini; boshqa hududlarda esa to‘rt fasl aniq almashinib turishini tushuntirib beradi. Shuningdek, tabiat “kambag‘allashib” ketmasligi, ifloslanmasligi, yerlarni sho‘r bosib, tuproq unumdorligi pasaymasligi, daryolar qurib qolmasligi uchun tabiatdan, uning boyliklaridan qanday foydalanish kerak, qanday ishlarni amalga oshirish zarur, degan savollarga ham javob beradi.

III. Mustahkamlash:

1.Geografiya fanining tarmoqlari haqida ma‘lumot to‘plang va quyidagi sxemani to‘ldirishga urinib ko‘ring.

IV. Uyga vazifa:

O‘tilgan mavzuni o‘qib kelish.

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Geografik kashfiyotlar va hozirgi zamon geografiyasi.

Maqsadlar:

a) Yer yuzidagi yirik suvlik va quruqliklar — materiklar va okeanlar, ularning qismlari tabiati, ularda sodir bo‘layotgan o‘zgarishlar, geografiya fani va uning tarmoqlari, qadimgi va hozirgi zamon geografik tadqiqotlari, ularning mazmun-mohiyati, zamonaviy geografik tadqiqotlarining asosiy yo‘nalishlarini tushuntirish, geografik xaritalar, ularning turlari va xaritalardan foydalanish, geografik koordinatalar, ulardan kundalik hayotda foydalanish masalalari bilan tanishtirish.

b) materiklar va okeanlarni o‘rgangan sayyohlarning faoliyati, turli materiklar iqlimi, suvlari, tabiat zonalari, okeanlar va ularning yirik qismlari — dengizlar, qo‘ltiq va bo‘g‘izlar tabiati bilan yaqindan tanishtirish.

Yer yuzasining katta qismlari qanday qilib tasvirlanishini va ulardan qanday foydalanish mumkinligini, yer yuzining tabiati, aholisi, uning xo‘jaligini, insonning tabiatdan foydalanish va uni muhofaza qilish masalalarini tushuntirish.

v) geografik qobiq, uning tuzilishi va xususiyatlari, geografik qobiqning rivojlanish bosqichlari haqidagi qiziqarli ma‘lumotlar sayyoramiz iqlimini mo‘tadillashtirib, quruqlikni suv bilan ta‘minlashda qatnashuvchi dunyo okeani, dengizlar, ulardagi suvning xususiyatlari va materiklar tabiati shakllanishida okeanlarning ahamiyatini tushuntirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya: mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o‘zining mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish, loyihalarni tuzish va himoya qila olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi: geografik adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, ommaviy axborot vositalari hamda internet-saytlardan geografik mazmunga ega bo‘lgan ma‘lumotlarni topa olish.

Mashg‘ulot turi: mavzuga oid yangi ma‘lumotlarni o‘quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og‘zaki, ko‘rgazmali aralash mashg‘ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg‘ulot jihozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 7-sinf atlas, yozuvsiz xaritasi, rangli qalamlar, chizg‘ich, o‘chirg‘ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag‘bat kartochkalari.

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. Yangi mavzu bayoni:

Inson hayoti tabiat bilan bog‘liq bo‘lgani uchun kishilar qadim zamonlardan o‘zlari yashaydigan joy tabiatini yaxshi bilishga harakat qilganlar. Keyinchalik qayiqlar, yelkanli kemalar yasab, dengizlarda suzgan, yangi yerlarni kashf qilganlar. Borgan joylari tabiatini, odamlarning yashash tarzini tasvirlab yozganlar. O‘zlari yashaydigan joyning hamda borgan yerlarining eng sodda xaritalarini chizganlar. Shu yo‘l bilan geografik ma‘lumotlar to‘plana borgan. Savdo aloqalarining o‘ssishi, harbiy yurishlar, uzoq o‘lkalarga sayohatlar Yer haqidagi bilimlarning ko‘payishiga yordam bergan. Miloddan avvalgi 3-asrda qadimgi yunon olimi Eratosfen Yerning kattaligini ancha aniq hisoblagan.

U dunyoning dastlabki xaritalaridan birini tuzgan. Uning xaritasida Janubiy Yevropa, Shimoliy Afrika va Osiyoning g‘arbiy qismlari tasvirlangan. Bu xaritaga nisbatan ancha mukammalroq xaritani milodiy 2-asrda Ptolemey tuzgan (3-rasm). Unda Yevropa va Osiyoning katta qismi hamda Afrikaning shimoli tasvirlangan.

III. Mustahkamlash:

1 Eratosfen, Ptolemey, Xorazmiy va Beruniy tuzgan xaritalarini taqqoslang. Ularning o‘xshash va farqli jihatlarini yozing.

IV. Uyga vazifa:

1. Geografik bilimlarning rivojlanishi va xaritalarning mukammallashib borishi orasida qanday bog‘liqlik bor?

2-rasm. Miloddan avvalgi III asrda Eratosfen tuzgan dunyo xaritasi.

Sana: “ ” _____20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Takrorlash.

Maqsadlar:

a) Yer yuzidagi yirik suvlik va quruqliklar — materiklar va okeanlar, ularning qismlari tabiati, ularda sodir bo‘layotgan o‘zgarishlar, geografiya fani va uning tarmoqlari, qadimgi va hozirgi zamon geografik tadqiqotlari, ularning mazmun-mohiyati, zamonaviy geografik tadqiqotlarining asosiy yo‘nalishlarini tushuntirish, geografik xaritalar, ularning turlari va xaritalardan foydalanish, geografik koordinatalar, ulardan kundalik hayotda foydalanish masalalari bilan tanishtirish.

b) materiklar va okeanlarni o‘rgangan sayyohlarning faoliyati, turli materiklar iqlimi, suvlari, tabiat zonalari, okeanlar va ularning yirik qismlari — dengizlar, qo‘ltiq va bo‘g‘izlar tabiati bilan yaqindan tanishtirish.

Yer yuzasining katta qismlari qanday qilib tasvirlanishini va ulardan qanday foydalanish mumkinligini, yer yuzining tabiati, aholisi, uning xo‘jaligini, insonning tabiatdan foydalanish va uni muhofaza qilish masalalarini tushuntirish.

v) geografik qobiq, uning tuzilishi va xususiyatlari, geografik qobiqning rivojlanish bosqichlari haqidagi qiziqarli ma‘lumotlar sayyoramiz iqlimini mo‘tadillashtirib, quruqlikni suv bilan ta‘minlashda qatnashuvchi dunyo okeani, dengizlar, ulardagi suvning xususiyatlari va materiklar tabiati shakllanishida okeanlarning ahamiyatini tushuntirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya: mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o‘zining mustaqil fikrini og‘zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish, loyihalarni tuzish va himoya qila olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi: geografik adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, ommaviy axborot vositalari hamda internet-saytlardan geografik mazmunga ega bo‘lgan ma‘lumotlarni topa olish.

Mashg‘ulot turi: mavzuga oid yangi ma‘lumotlarni o‘quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og‘zaki, ko‘rgazmali aralash mashg‘ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg‘ulot jihozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 7-sinf atlas, yozuvsiz xaritasi, rangli qalamlar, chizg‘ich, o‘chirg‘ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag‘bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Zahiriddin Muhammad Bobur “Boburnoma” kitobida Farg‘ona vodiysi, Afg‘oniston, Hindiston tabiati, joy nomlari haqida ko‘plab muhim ma‘lumotlar yozib qoldirgan. Materiklar va okeanlarning kashf etilishida dengizchi hamda sayyohlarning xizmatlari juda katta bo‘lgan. 1492- yilda Xristofor Kolumboshchiligidagi ekspeditsiya Hindistonga dengiz orqali yo‘l topish maqsadida Ispaniyadan g‘arbga tomon kemada suzib ketadi. U Atlantika okeanini kesib o‘tib, Amerika qirg‘oqlariga yetib bordi. To‘rt marta uyushtirgan sayohati davomida u Amerika qit‘asini kashf qildi.

Yangi qit‘aga 1499–1504- yillarda Janubiy Amerikaning shimoliy qismini o‘rgangan Amerigo Vespucci nomi berilgan. Portugaliyalik Vasko da Gama 1498- yilda kemalarda Afrikani aylanib, Hindistonga bordi. 1519–1522- yillarda Fernan Magellanboshchiligidagi ispanlar ekspeditsiyasi kemalarda dunyoni g‘arbdan sharqqa aylanib chiqdi. Tinch okeanni kesib o‘tdi. Natijada Yerning sharsimonligi isbotlandi, Yer yuzining katta qismi suv bilan qoplangani aniqlandi.

III. Mustahkamlash:

1. Geografik bilimlarning kengayishi xaritalarda qanday aks etgan? Bu haqida do‘stlaringiz bilan muhokama qiling va xulosalaringizni daftarga qayd eting.

IV. Uyga vazifa:

1. Quyida berilgan rasmda qaysi sayyohning sayohat yo‘li tasvirlanganligini mavzu matnidan foydalanib aniqlang. Bu sayohat nimani isbotladi?

Maktab MMIBDO ‘ _____ sana _____20__yil

*v**eb-saytimiz: Zokirjon.com***
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

75 listdan iborat geografiya fanidan 7-sinf o'quvchilarga 68 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 30 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.